

't Zwelmpje

nieuwsbrief vogelwerkgroep Walcheren

Special:

't Vroon Westkapelle

't Zwelmpje is het contactblad van de vereniging Vogelwerkgroep Walcheren en verschijnt viermaal per jaar.

Vogelwerkgroep Walcheren

www.vwggwalcheren.nl

Redactie	Corstiaan Beeke & Johannes Luiten Nachtegaalstraat 18, 4335 CG Middelburg, 06-41812719 zwelmpje@vwggwalcheren.nl
Postadres	VWGG Walcheren, p.a. Nachtegaalstraat 18, 4335 CG Middelburg
Voorzitter	Wouter van Zandbrink, Baaiweg 3, 4363 NN Aagtekerke, 06-22160358, voorzitter@vwggwalcheren.nl
Secretaris	Pim Wolf, Batenburg 63, 4385 HG Vlissingen, 06-22783428 secretaris@vwggwalcheren.nl
Penningmeester	Mario Aspeslagh, Nederstraat 3, 4332 AX Middelburg, 06-42320299, penningmeester@vwggwalcheren.nl
Onderzoeks- coördinator	Gerard Troost, Prins Johan Frisostraat 7, 4332 VB Middelburg, 06-48275077, onderzoek@vwggwalcheren.nl
Planologie	Floor Arts, Jan Campertstraat 31, 4361 DD Westkapelle, 06-22783429, planologie@vwggwalcheren.nl
AID Walcheren	Koos Minnaar, Obsidiaan 19, 4337 LL Middelburg, 0118-611547, minboo@zeelandnet.nl
Stookolieslacht- offers	Jaap van der Hiele, vdhiele@zeelandnet.nl , 06-53763628
Vogel- en egelop- vang De Mikke	(achterin Park Toorenvliedt), Koudekerkseweg 131A, 4335 SL Middelburg, 0118-62828, demikke@zeelandnet.nl

De contributie bedraagt € 18,- per jaar, over te maken op 12.44.38.059, Rabobank te Vlissingen. Adreswijzigingen naar administratie@vwggwalcheren.nl.

Inhoud

- 3 Mysterybird-competitie 2009
- 4 Vorkstaartplevier maakt pitstop in Westkapelle
- 6 Broedvogels van 't Vroon in Westkapelle. Verslag van de jaren 2007 en 2008
- 21 Waarnemingen van vogels op Walcheren

Redactioneel

Het grootste deel van dit Zwelmpje gaat over vogels in 't Vroon bij Westkapelle. Dan bedoelen we niet het kleine plasje langs de Hogeweg. Het plasje wat de trouwe Westkapelleganger op zoek naar leuke soorten steevast checkte op leuke soorten, waar we heerlijk Bokjes konden trappen en waar de laatste jaren de Kleine Plevier broedde. Dat is weg. Maar niet getreurd. 't Vroon is inmiddels een naam geworden voor een groot gebied aan afgegraven akkers rondom het plasje van weleer. Er zitten meer vogels dan ooit. De Kleine Plevier is nog steeds broedvogel. De leuke soorten rollen binnen. En nog steeds is alles doorkruist door die vertrouwde, Walcherse slingerende weggetjes, wegingen en hagen waarin de Grasmus en Braamsluiper zingen. Floor raakte geïnteresseerd in de ontwikkeling van de vogelbevolking van deze natuurontwikkeling en onderzocht twee seizoenen lang het gebied op broedvogels en aantallen. In dit nummer geeft hij het resultaat wat betreft de broedvogels. In een ander artikel haalt hij ook nog even de Vorkstaartplevier van dit voorjaar aan. In het volgende nummer gaat hij schrijven over de aantallen steltlopers. We herinneren jullie ook nog even aan de vwg-barbecue. Zie de agenda!

Corstiaan en Johannes

Agenda

BBQ

Vrijdag 28 augustus

Ook dit jaar zal de voorzitter gastheer zijn. Net zo traditioneel als de BBQ is de financiële bijdrage van telgroep Breskens. Daardoor zal slechts een geringe bijdrage van de leden gevraagd worden. Juist in de jaren waarin de VWG weinig actief was, bleek de BBQ een samenbindend karakter te hebben. Komt allen!

Baaiweg 3, Westkapelle

VWG-avond

Woensdag 16 september

Met o.a. Floor Arts die de plannen van de planologie werkgroep uit de doeken doet. Iedereen is welkom, ook introducés! Tot ziens op 16 september!

19.30 uur, MicMec-gebouw, Korenbloemlaan 5, Vlissingen

Mysterybird-competitie 2009

Mysterybird-competities zijn populair bij een klein groep determinatiefreaks. De opkomst tijdens de voorjaarsvergadering van de VWG was niet groot (12 man), maar het waren niet de minste vogelaars die aanwezig waren.

Dankzij digitale fotografie beschikt elke fanatieke vogelfotograaf tegenwoordig over massa's foto's, waartussen natuurlijk de nodige mislukte. Deleten is makkelijk, maar foto's van weglappende, wegvliegende of uit beeld vliegende vogels worden met zorg bewaard voor de mysterybird-competitie. Het kostte me dan ook weinig moeite om 51 (!) foto's te selecteren.

Van de aanwezigen dufden sommigen het niet aan om mee te doen, acht vogelaars deden dit wel. Pim Wolf en Marcel Klootwijk bleken goed in het spelletje en determineerden beiden met 39 goede antwoorden een kleine 80% correct. Daarna volgden op eerbiedige afstand Floor Arts (28 goed), Gerard Troost en Peter Meininger (beide 27 goed), Mario Aspeslagh (24 goed) en Karel Leeftink (22 goed).

Behalve oer-Nederlandse vogels als Vink, Boerenzwaluw, Waterhoen, Gaai en Spotvogel waren er foto's bij van zeldzamere soorten als Grote Zilverreiger, Zwarte Zeekoet en Dwerggors. Om het moeilijk te maken zaten er verder buitenlandse plaatjes bij van wegvliegende Marmereenden, een rennend Kleinst Waterhoen, Bruine Gent, Dwergarend, Oostelijke Bergfluits en Steppekieveit. Er waren geen foto's bij die er echt uitsprongen qua moeilijkheidsgraad. Vooral gewone soorten in wat ongebruikelijke posen (Buizerd, Wespindief, Kramsvogel, Sijs) zorgden nog voor de meeste problemen.

Voor volgend jaar staat de MBC alvast weer op de agenda!

Jaco Walhout

Vorkstaartplevier maakt pitstop in Westkapelle.

Zeldzame soorten zoeken is niet voor mij weggelegd, ik heb daar niet het geduld voor. Toch kom ik zo af en toe een zeldzame soort tegen en dat gebeurt altijd op de meest onverwachte momenten. Zo ontmoette ik in de afgelopen twintig jaar een aantal bijzondere soorten. Dat waren tijdens vlinderonderzoek op de Veluwe een Roodkopklauwier, tijdens het zeetrekten bij Westkapelle een Alpengierzwaluw, vanaf een fietspad in Vlissingen een Waterspreeuw en vanuit het raam op kantoor in Vlissingen een Vale Gier. Aan dit rijtje werd op 20 mei 2009 een Vorkstaartplevier toegevoegd, die ik tegenkwam bij het inventariseren van Rugstreeppadden in 't Vroon bij Westkapelle.

Het was een mooie rustige voorjaarsavond, zeer geschikt om Rugstreeppadden te inventariseren. Daarmee bezig fietste ik om tien uur 's avonds over de K. de Vosweg. Het was al bijna donker maar helder, dus het zicht was goed. Van een ruime afstand zag ik, tussen de meidoornhagen door, iets groots vliegen boven het water van 't Vroon. In eerste instantie dacht ik aan een grote vleermuis, want die had ik eerder zo zien vliegen boven de nabijgelegen oude ijsbaan. Dichterbij gekomen zag ik dat het een vogel was die met een zwaluwachtige vlucht boven het water vloog. Een stern? De vogel leek op insecten te jagen. De vogel vloog laag boven het water en raakte af en toe het wateroppervlak. Wat me als eerste opviel was de grote witte stuit met een zwarte, vrij diep gevorkte staartpunt. Dit in combinatie met relatief donkere vleugels, het korte kopje en ronde borst deed direct denken aan een Vorkstaartplevier. Ik had de Vorkstaartplevier eerder gezien in Hongarije, Turkije en bij Breskens en wist dat ik op de witte achterrand aan de vleugel moest letten om Steppevorkstaartplevier uit te sluiten. Ik liep naar de oever en bleef de vogel met de verrekijker volgen. De vogel vloog op enkele meters voor me langs. Bij het keren zag ik enkele malen de

witte achterrand aan de verder donkere vleugel. Het was dus een Vorkstaartplevier. Na tien minuten ging de vogel een stuk verderop op de kant zitten rusten. Omdat het steeds donkerder werd, kon ik de vogel niet meer zien toen die enkele minuten later verder het gebied in vloog. Even later arriveerde Pim Wolf. Hij had een telescoop meegenomen en zag de vogel kort opvliegen en kon bevestigen dat het een Vorkstaartplevier was. De volgende ochtend (21 mei) in de ochtendschemering werd de vogel teruggevonden op de plek waar die was gaan zitten de avond tevoren. De vogel hapte af en toe naar een insect maar deed verder niet veel. Plotseling, rond zeven uur, vloog de vogel op en verdween over de hoofden van de dertien aanwezige vogelaars in noordoostelijke richting uit het zicht. De vogel is minder dan één dag aanwezig geweest in het gebied. In de ochtend van de 20ste was ik ook in 't Vroon. Ik heb toen alle watervogels van 't Vroon geteld en geen Vorkstaartplevier gezien.

Kruip in de huid van de vogel! Je weet natuurlijk niet waarom en hoe de vogel hier terecht is gekomen. Het is wel leuk om hierover te speculeren. Ik stel me de volgende situatie voor: De interne klok van

de Vorkstaartplevier zegt dat het voorjaar is en tijd om aan de noordwaartse trek te beginnen. De omstandigheden zijn gunstig en 's avonds vertrekt de vogel vanuit het overwinteringsgebied in Afrika. 's Nachts wordt de Sahara overgestoken in de loop van de volgende dag gaat de Vorkstaartplevier rusten en bijtanken in Marokko, ergens aan de zuidrand van de Middellandse Zee. In de vroege ochtend wordt op grote hoogte de Middellandse Zee overgestoken. Daarbij is de vogel in een sterke noordwaarts gerichte luchtstroming terecht gekomen. De vogel gaat hard en vliegt per abuis zijn broedgebied voorbij. De vogel blijft doorvliegen en ontdekt dat hij boven zee (Noordzee) vliegt. De vogel raakt vermoeid en gaat op zoek naar land om te rusten en bij te tanken. Het eerste land dat de vogel tegenkomt is Westkapelle. Aangetrokken door het water en de andere watervogels strijkt de Vorkstaartplevier neer in 't Vroon. Voordat het donker wordt gaat de vogel op jacht naar insecten om zijn honger te stillen. De trekvlucht heeft veel energie gekost en de vogel blijft doorfoerageren tot in het donker. De vogel is hiertoe goed in staat en bovendien is het een mooie rustige avond. Als het donker is, strijkt de vogel neer op de oever en gaat rusten. De vogel brengt de nacht door in 't Vroon. Als het 's ochtends licht word, doet de vogel het nog even rustig aan. Er wordt hoogstens een sprongetje gemaakt om een voorbijvliegend insect te pakken. Maar dan ineens komt de trekdrang toch weer opzetten. Niet wetende dat hij een afslag heeft gemist, vliegt de Vorkstaartplevier op en vervolgt zijn reis in noordoostelijke richting. Trekken, eten, slapen en weer wegwezen: een echte pitstop!

Waar komt de Vorkstaartplevier voor? De Vorkstaartplevier broedt in warme, droge laaglandgebieden. Het zijn sociale vogels. Ze komen in de broedtijd, tijdens de trek en in de overwinteringsgebieden in groepen voor. Het in de avondschemering foerageren is bekend bij vorkstaartplevieren. Het is waarschijnlijk een aanpassing aan het leven in warme, droge streken. In Europa broedt de Vorkstaartplevier rond de Middellandse Zee, rond de Zwarte Zee en op de steppen in Hongarije (Delany et al. 2009). In het westelijk deel van de Middellandse Zee broeden 6000 tot 6500 paar. Het belangrijkste broedgebied in Zuidwest-Europa is met ca. 2000 paar het Nationaal Park Doñana in Spanje. In het oostelijk deel van de Middellandse Zee en rond de Zwarte Zee broeden 5300 tot 10 600 paar. De soort overwintert in Afrika, ten zuiden van de Sahara. Van april tot half mei arriveren de vogels in de Europese broedgebieden. Nederland ligt ten noorden van het verspreidingsgebied van de Vorkstaartplevier. Het is dan ook aannemelijk dat deze vogel tijdens de voorjaars trek zijn broedgebied voorbijgeschoten is. Nederland valt buiten het normale verspreidingsgebied van deze soort. Waarnemingen van de Vorkstaartplevier in Nederland zijn zeldzaam. Verreweg de meeste waarnemingen komen uit de maanden mei, juni en juli. Deze waarneming past goed in dit beeld.

Bron:
Delany S., Scott D., Dodman T. & Stroud D. (eds.). 2009. An Atlas of Wader Populations in Africa and Western Eurasia. Wetlands International, Wageningen, The Netherlands.

Floor Arts, Westkapelle
foto: Thomas Luiten, 21 mei 2009

Broedvogels van 't Vroon in Westkapelle. Verslag van de jaren 2007 en 2008.

Gebiedsbeschrijving

Ligging van 't Vroon

Het natuurgebied 't Vroon begint aan de rand van het dorp Westkapelle en loopt naar het noordoosten door tot net voorbij de Baaiweg, die de grens vormt met Domburg, en ligt aan de binnenkant tegen de zeedijk aan. Voor de duidelijkheid heb ik 't Vroon ingedeeld in drie deelgebieden; zuid, centraal en noord. Zuid is het deel ten zuidwesten van de Hogeweg; het omvat de voormalige ijsbaan en de vroonplas. Zuid is het enige deel waar bos staat. De vroonplas bestond al langer en is in eerste instantie aangelegd als vijver van een recreatieterrein. Later, toen de recreatiefunctie verdween, is de plas omgevormd naar natuur. De ijsbaan

is grotendeels intact gebleven, maar de kaden zijn verwijderd. Centraal ligt tussen de Hogeweg en de K. de Vosweg. Het was een landbouwgebied dat grotendeels uit akkers bestond. Noord is het deel tussen de K. de Vosweg en de Baaiweg, inclusief een klein gedeelte net ten noordoosten van de Baaiweg. In dit deel zijn graslanden in de meerderheid. Dit deel moet nog ingericht worden, uitgezonderd het kleine deel ten noordoosten van de Baaiweg, dat al gereed is.

Aanleg van het natuurgebied

Met de laatste ruilverkaveling op Walcheren is, ongeveer vijftien jaar geleden, afgesproken dat 't Vroon aangelegd zou worden om de natuur te versterken op

Walcheren. Toen ik in 2006 het gebied voor het eerst frequent ging bezoeken, was men net begonnen met het omvormen van de landbouwgrond naar natuur. Aan de K. de Vosweg waren enkele percelen deels afgegraven. In december 2007 is men begonnen met de inrichting van zuid en centraal. Het begon met de kap van een gedeelte van het bos rond de oude ijsbaan. Vervolgens werd de bodem geprofileerd, waarbij grote delen werden afgegraven. In mei 2008 werden de werkzaamheden gestaakt en werd het gebied geschikt gemaakt voor begrazing. In de daaropvolgende winter (januari-februari 2009) werd de profilering afgerond in zuid, centraal en het kleine deel ten noordoosten van de Baaiweg. Tevens werden aan de gehele zeezijde van 't Vroon duintjes aangelegd.

Telmethode

Het gebied is niet systematisch op broedvogels onderzocht. Dat wil zeggen, niet volgens een van de standaardmethoden om broedvogels te tellen. Het gebied werd tijdens het broedseizoen frequent bezocht en tijdens die bezoeken werden alle interessante waarnemingen genoteerd. Op basis van die losse waarnemingen is nadien een zo nauwkeurig mogelijk beeld geschetst van het aantal broedparen per soort. Voor een aantal soorten waarop speciaal werd gelet kan zo een prima schatting worden verkregen van het aantal broedparen. Het overzicht van de kustbroedvogels en watervogels is vrij compleet. De zangvogels werden meestal niet genoteerd, zeker niet de algemene soorten, dus het overzicht van de zangvogels is verre van compleet.

Oude Ijsbaan, juni 2007. Foto: Floor Arts

Oude Ijsbaan, april 2008. Foto: Floor Arts

Nederlandse Naam	broedcriterium	2007	2008
Dodaars	territorium	0-1	4
Grauwe Gans	paren met jongen	1	3
Boerengans/Parkgans	paren met jongen	0	2
Nijlgans	paren met jongen	0	1
Bergeend	paren met jongen	> 3	> 4
Wilde Eend	vrouw met jongen (0-1 week oud)	broedvogel	5
Kuifeend	vrouw met jongen	0	0
Buizerd	bezette nesten	1	1
Patrijs	territorium	1-2	1
Fazant	territorium	broedvogel	broedvogel
Waterhoen	paren met jongen	?	1
Meerkoet	territorium	3	13
Scholekster	territorium	3	7
Kluut	aantal broedparen	0	10-11
Kleine Plevier	territorium	2-3	2-4
Bontbekplevier	territorium	1	1-3
Kievit	territorium	7	14
Tureluur	territorium	3	3-7
Houtduif	territorium	broedvogel	broedvogel
Groene Specht	territorium	?	1
Veldleeuwerik	territorium	2	3
Graspieper	territorium	broedvogel	broedvogel
Gele Kwikstaart	territorium	?	1
Rouwkwikst./Witte Kwikst.	territorium	0	1
Roodborstapuit	territorium	4	4
Rietzanger	territorium	2	2-3
Bosrietzanger	territorium	1	0
Kleine Karekiet	territorium	2	3
Spotvogel	territorium	1	0
Braamsluiper	territorium	0-1	0
Grasmus	territorium	?	3
Zwartkop	territorium	?	1
Wielewaal	territorium	0	0-1
Ekster	bezette nesten	?	1
Zwarte Kraai	bezette nesten	?	3
Rietgors	territorium	1	2

Tabel 1. Lijst van broedvogels van 't Vroon (Westkapelle) in de jaren 2007 en 2008.

Resultaten

In 't Vroon hebben in de jaren 2007 en 2008 minstens 35 soorten gebroed (zie-tabel 1).

Hieronder wordt per soort een schatting gegeven van het aantal broedparen per deelgebied in 2006 en 2007. Voor de onderbouwing van de schatting worden voor die deelgebieden de relevante waarnemingen opgesomd.

Dodaars

2007 - Mogelijke broedvogel

In maart (van 2 tot 16 maart) baltsende/roepende exemplaren in de vronplas. Later in het seizoen geen waarnemingen meer. De vronplas is moeilijk te overzien vanaf de weg, dus het is niet uitgesloten dat er een broedgeval is geweest.

2008 - 4 territoria (minimaal 2 paar succesvol)

Op 25 april zag ik drie paar in de vronplas. Op 12 mei waren twee paar aan het baltsen. Op 2 augustus zag ik een adult met drie grote pullen (>4 weken oud). Op 26 augustus een adult met minstens twee juvenielen. Dus minimaal één paar heeft jongen grootgebracht. Op 12 mei in centraal een baltsend paar. Op 15 augustus zwom hier een paar met drie pullen (3-4 weken oud). Op 26 augustus een adult met twee juvenielen. Dus ook in centraal een paar dat jongen heeft grootgebracht.

Grauwe gans

2007 - 1 paar (3 jongen vliegvlug)

In zuid bracht één paar drie jongen groot. Het paar hield zich op rond de vronplas. Op 15 april werden voor het eerst het paar met drie pullen (ca. een week oud) gezien. Op 21 juni waren ze vliegvlug.

2008 - 3 paar (6 jongen vliegvlug)

In zuid zat op 29 maart een exemplaar te broeden in een smalle rietkraag van de oude ijsbaan. Het ging hier om een gemengd paar, de man was een witte boerengans. Dit legsel mislukte; op 17 april zat het vrouwtje nog te broeden, maar daarna was het paar verdwenen uit het gebied. Op 12 mei zat er in de vronplas een paar met vijf pullen (ca. een week oud). Dit paar verplaatste naar het centrale deel waar het vanaf 21 mei steeds werd waargenomen. Op 13 juni leefden nog alle vijf de jongen (halfwas). Op 18 juni liep er een paar rond met een pul (1-2 weken oud). Dat jong leefde in elk geval op 29 juni (3-4 weken oud) nog.

Boerengans/Parkgans

2008 - 2 paar (7 jongen vliegvlug)

Twee paartjes "witte boerengansen" waren al sinds de winter in het gebied aanwezig. Ze trokken op met de Grauwe Ganzen. Op 15 mei zag ik in het midden-deel de beide paartjes met respectievelijk drie en vier pullen (0-1 week oud). Begin juli leefden ze nog allemaal en waren ze vliegvlug.

Nijlgans

2007

Regelmatig werden tijdens het broedseizoen Nijlganzen gezien in 't Vroon, maar ze vertoonden geen broedverdacht gedrag.

2008 - 1 paar (6 jongen vliegvlug)

Het hele voorjaar hield zich één paar op in het centrale deel. Op 25 mei zag ik ze nog samen maar op 4 en 18 juni zag ik slechts één exemplaar. De andere vogel zat blijkbaar op het nest. Dat komt goed overeen met de waarneming van pullen op 29 juni. Op die dag liep het paar rond met minimaal zes kleine pullen (0-1 week oud). Het broedsucces was goed: op 15 augustus liep een adult met zes juvenielen rond in midden. Op 29 juni was er nog een tweede paar aanwezig, dat ruzie had met het paar met jongen; dat paar werd verder niet meer gezien. Begin augustus liep het paar rond met zes juvenielen. Later in het najaar, tot in november, zag ik maximaal zeven Nijlganzen.

Bergeend

Het inventariseren van Bergeenden is moeilijk. Het aantal Bergeenden dat in de broedtijd in een gebied verblijft, is geen goede maat voor het aantal paren dat daadwerkelijk tot broeden overgaat (tabel 2). Bergeenden zijn schuw en broeden in holen (o.a. konijnenholen); daardoor zijn broedgevallen moeilijk vast te stellen. Als het paar jongen heeft, komen ze te voorschijn en zijn ze te tellen. Mislukte broedgevallen worden dan dus gemist. Nadat de jongen zijn uitgekomen, kunnen ze zich over grote afstanden verplaatsen

met hun jongen. Een paar met jongen in 't Vroon kan best ergens buiten 't Vroon hebben gebroed. Hierna komt het volgende probleem. Bergeenden vormen crèches. Eén paar kan jongen van meerdere paren onder z'n hoede nemen. Als maat voor het aantal broedparen gebruik ik het aantal paren met jongen in 't Vroon.

	2007	2008
maart	6	11
april	8	27
mei	10	33
juni	5	18

Tabel 2. Maximum aantal adulte Bergeenden per maand in 't Vroon in de jaren 2007 en 2008.

2008 - minimaal 3 paar met jongen

In zuid op 6 juni een paar met negen pullen (0-1 week oud). Op 10 juni twee paar die zich verdacht gedroegen. Op 15 juni een adult met vier pullen (1-2 weken oud), een paar dat zich verdacht gedroeg en een derde paar dat geen broedverdacht gedrag vertoonde. Op 21 juni zag ik daar twee jongen (3-4 weken oud). In het centrale deel, in het deel dat al gereed was aan de K. de Vosweg, werd op 28 mei een paar met zes pullen (0-1 week oud) gezien. Op 16 juni waren dat er nog vijf (2-3 weken oud) en op 22 juni liepen daar nog minimaal drie pullen (3-4 weken oud).

2008 - minimaal 4 paar met jongen

In zuid op 29 juni twee paar met jongen: een paar met minimaal drie pullen (c. 3 weken oud) en een paar met twee pullen (2-3 weken oud). Op 2 augustus een paar met vier juvenielen en vier juvenielen zonder adult. In het centrale deel twee

paar met jongen aan de K. de Vosweg. Op 13 juni een paar met twee pullen (3-4 weken oud) en op 18 juni een paar met twee pullen (2-3 weken oud). Het broedsucces was mager: eind juni/begin juli verbleef hier een paar met één juveniel.

Wilde eend

De Wilde Eend is een algemene broedvogel in 't Vroon en omgeving. Van de Wilde Eend zijn alleen vrouwen met kleine pullen (jonger dan 2 weken) genoteerd.

2008 - 5 vrouwtjes met jongen (0-1 week oud)

Op 5 mei een vrouwtje met zes pullen in zuid en een vrouwtje met negen pullen in centraal. Op 16 mei in zuid een vrouwtje met acht en een vrouwtje met

tien pullen, en in centraal een vrouwtje met acht pullen.

Kuifeend

De Kuifeend is een talrijke broedvogels van watergangen op Walcheren. De soort broedt vrij laat (juni/juli). In mei/juni vliegen de paartjes veelvuldig rond en scholen samen, wat het erg moeilijk maakt om vast te stellen of het daadwerkelijk broedvogels van 't Vroon zijn of van de watergangen in de wijde omgeving. Alleen een waarneming van een vrouw met pullen toont werkelijk broeden aan.

2007 - Mogelijke broedvogel

Op 10 mei zaten twee paar in zuid. Geen waarnemingen van vrouw met jongen.

Buizerd, 't Vroon. Foto: Thomas Luiten

2008 - Mogelijke broedvogel

In de maanden mei en juni steeds 10-20 Kuifeenden in 't Vroon aanwezig. Geen waarnemingen van vrouw met jongen.

Buizerd

2007 - 1 broedgeval

Half februari werd een baltsend paar waargenomen in het zuidelijk deel. Op 9 april werd een nestlocatie gevonden in het bos. Op 17 mei vloog er een vogel van dat nest bij een controle; er zat geen dons op de nestrand. Op 2 juni zat er wel dons op het nest. Geen latere bezoeken meer.

2008 - 1 broedgeval

Op 8 februari (1 ex.) en 29 maart (2 ex.) baltsende vogels gezien nabij nestlocatie van 2007. Op 20 april een heftig alarmerend exemplaar, dat werd gepest door Zwarte kraaien die in hetzelfde perceel ook een nest hebben. Op 29 juni een adult en minimaal drie uitgevlogen jongen aan de bosrand. De Buizerds zijn opvallend schuw in de broedtijd. Waarnemingen in de directe omgeving van het nest zijn schaars.

Patrijs

2007 - 1-2 territoria

Op 4 maart en 7 april een paar in centraal. Op 12 april werd een baltsend exemplaar gehoord in centraal. In noord op 17 mei een roepend exemplaar.

2008 - 1 territorium

In zuid en centraal geen waarnemingen in de broedtijd in 2008. Op 5 mei een roepend exemplaar in noord. De akkers

grenzend aan centraal en noord zijn in 2008 geïnventariseerd op alle broedvogels volgens de BMP-methode. Dat leverde drie territoria van de Patrijs op, allen vastgesteld op 5 mei. Op 6 november 2008 zat een groep van zes exemplaren op de hoek Hogeweg/Slaakweg.

Fazant

De Fazant is een talrijke broedvogel in omliggende akkers. Ongetwijfeld broedt de soort ook in 't Vroon.

Waterhoen

Het Waterhoen is een broedvogel van zoetwaterplassen en sloten. In 't Vroon broeden waarschijnlijk enkele paren.

2007

Op 28 juni werden twee pullen (3-4 weken oud) gezien in zuid.

Meerkoet

2007 - 3 paar

Op 28 juni werden drie territoria genoteerd in zuid. In centraal werden in 2007 geen broedgevallen vastgesteld.

2008 - 12 paar

In zuid werden op 6 maart vijf paar geteld. Op 18 mei een paar met vijf pullen (2-3 weken oud). Net uitgekomen jongen werden waargenomen op 15 mei (minimaal 2) en 18 mei (minimaal 3). Op 25 mei zwommen drie paar met jongen rond. Op 4 juli een paar met drie juvenielen. In centraal werden in mei maximaal

14 exemplaren op één dag geteld. Dus minimaal zeven paar. Op 25 april twee broedende exemplaren. Weinig paren met jongen gezien/genoteerd.

Scholekster

2007 - 3 territoria

In zuid op 2 juni en 28 juni nestindexerende waarnemingen genoteerd. Bij de oude ijsbaan op 2 juni een broedverdacht exemplaar. Op 2 juni bij de vroomplas een broedend exemplaar; daar op 28 juni twee heftig alarmerende exemplaren. In midden op 2 juni een alarmerend exemplaar aan de K. de Vosweg.

2008 - 7 territoria

In zuid werden twee territoria vastgesteld. Ten zuiden van de oude IJsbahn één territorium. Het legsel is mislukt omdat de eieren niet uitkwamen; er werd op één nest gebroed van 5 mei t/m 4 juni. Op 18 juni werd een stukje verderop een mogelijk broedend exemplaar gezien, waarschijnlijk een herlegsel. Op een hoge rug zuid van de vroomplas heeft een paar gebroed. Op 16 en 18 mei werd een vogel broedend gezien, waarnemingen van latere datum ontbreken. In centraal werden vijf territoria vastgesteld. Van 12 mei t/m 25 mei werd een broedend exemplaar gezien aan de K. de Vosweg in het gedeelte dat in 2007 al gereed was. Op 25 mei was er in het nieuwe gedeelte een nieuw nest. Op 30 mei weer een nieuw nest. Op 4 juni het nest van 30 mei en een nieuw nest. Op 13 juni voor de laatste maal een nieuw nest. Alle nesten die vanaf 25 mei werden ontdekt, lagen op het op 16 mei geploegde gedeelte (kale akker!). Dit is een typisch gedrag voor Scholeksters

die in landbouwgebieden broeden: ze wachten met broeden tot het land is bewerkt. Dit is slim, omdat anders hun nest verloren gaat als het gewas de grond in gaat. Ik heb het vermoeden dat er niet veel terecht is gekomen van deze latere legfels in het Vroon, omdat ze meestal binnen één week al weer waren verdwenen. Ik heb geen jongen gezien in het Vroon in 2008! In juli was ik op vakantie.

Kluut

2007 - 0 paar

Slechts twee losse waarnemingen; ze kwamen wel kijken maar gingen niet over tot broeden. Op 12 april twee exemplaren in centraal aan de K. de Vosweg en op 10 juni twee Kluten in zuid.

2008 - 10-11 paar

De eerste Kluten werden waargenomen op 5 mei (tabel 3).

Op 12 mei waren er zes en werd het eerste broedende exemplaar gezien. Op lokatie A kwamen 4 paar tot broeden (24 mei). Op 30 mei werden de eerste jongen gezien (adult + 3p (0-1w)). Uiteindelijk werden van deze eerste groep twee jongen groot (29 juni; 2 juveniel). Eind mei/begin juni arriveerden er nieuwe Kluten tot een maximum van 22 exemplaren op 13 juni. De tweede groep begon op een ander eilandje een nieuwe kolonie; op 13 juni zaten hier zes exemplaren te broeden. Op 4 juli liepen hier minstens drie paar rond met kleine jongen (adult + 3p (0-1w), adult + 3p (0-1w), alarmerende adult). Het uiteindelijke succes van deze paren is niet bekend maar vermoedelijk slecht, want een maand later op 2 augustus waren er

datum	adult aantal ex	nesten lokatie A	nesten lokatie B	broedend totaal nest	aantal paar met jongen	leeftijd (weken) aantal jongen
5-mei	5			0		
12-mei	6	1		1		
16-mei	6	3		3		
18-mei	7	3		3		
24-mei	15	4		4		
25-mei	13	4	1	5		
30-mei	17	2	1	3	1	3p (0-1)
4-jun	21		2	2		
13-jun	22		6	6	1	3p (2-3)
18-jun	13		3	3	1	2p (2-3)
29-jun	20		3	3	1	2 juv
4-jul	19			0	3	?, 3p (0-1), 3p (0-1)

Tabel 3. Aantal adulten, nesten en paren met jongen van de Kluut in 't Vroon in 2008.

slechts vier exemplaren aanwezig in het gebied en geen juvenielen. De broedlokaties lagen op eilandjes in het middendeel aan de K. de Vosweg. De broedvogels foerageerden met name in het zuidelijk deel. De ouders met de jongen bleven in het middendeel.

Kleine plevier

2007 - 2-3 paar

Op 7 april werden aan de K. de Vosweg de eerste twee exemplaren waargenomen. Op 12 april was een paar aan het baltsen en werd een paring gezien. Op 17 mei had het paar vier jongen van enkele dagen oud. Op 28 mei bleken er twee territoria te zijn: een baltsend paar en een alarmerend exemplaar. Op 22 juni liepen daar twee bijna vliegvlugge jongen rond. Op 8 juli liep er een juveniel rond. Vanaf 2 juni werden Kleine Plevieren waargenomen in

de oude ijsbaan, waar slijk was ontstaan door droogte. Op 15 juni alarmeerde daar een exemplaar en op 28 juni baltsten en alarmeerden twee exemplaren. Omdat het hier pas een late vestiging betreft, is het niet uit te sluiten dat dit een tweede broedsel of herlegsel betreft van een paar aan de K. de Vosweg.

2008 - 2-4 paar

Het eerste exemplaar werd gezien op 3 april in centraal aan de K. de Vosweg. Op 9 april en 25 april waren hier twee paar aanwezig, die baltsten en territoriumgevechten hadden. De waterstand was op dat moment bijzonder hoog. Op 30 mei vertoonde een adult agressief gedrag tegen een Kluut, wat duidt op het verdedigen van jongen. Op 29 juni baltste hier één exemplaar. Op 4 juli zaten er zes adulten en twee juveniel. In zuid (het oude Vroon) werd eveneens op 3 april de eerste waarneming verricht: twee

foeragerende exemplaren. Die waren ook nog op 9 april aanwezig. Op 12 mei baltsten vier exemplaren (2 paar?) hoog in de lucht. Op 22 mei werd een paring waargenomen. Op 24 mei twee exemplaren, maar daarna steeds één exemplaar; 25 mei (1 ter plaatse), 4 juni (1 alarmerend). Vanaf 13 juni t/m 4 juli steeds drie tot vier exemplaren. Omdat het niet duidelijk is in hoeverre de vogels tussen de twee gebieden uitwisselen, is het moeilijk om het exacte aantal territoria vast te stellen. Het ontbreken van uitsluitende waarnemingen maakt het nog moeilijker. Daarom waren het minimaal twee territoria en maximaal vier territoria. Op 15 juli zat er een juveniel en op 31 augustus werden de laatste Kleine Plevieren (4 exemplaren) waargenomen in 't Vroon.

Bontbekplevier

2007 - 1 paar

In centraal aan de K. de Vosweg werd op 16 juni een paar gezien met minimaal twee jongen (0-1 week oud). Regelmatig werd een exemplaar foeragerend waargenomen in een akker aan de Hogeweg/Slaakweg, niet ver van de plek waar de jongen werden gezien.

2008 - 1-3 paar

In elk geval één paar bracht één jong voort. Op 18 mei werd dit jong samen met de ouders voor het eerst gezien in centraal aan de K. de Vosweg, de pul was toen ca. een week oud. Op 4 juni werd daar een paar met een groot jong gezien en op 4 juli een adult en een juveniel. Van half mei tot ver in juni werden groe-

Kleine Plevier, juveniel, 't Vroon. Foto: Thomas Luiten

Bontbekplevier, juveniel, 't Vroon.
Foto: Thomas Luiten

pen Bontbekplevieren gezien. Dit zijn de arctische broedvogels die op doortrek zijn (een andere ondersoort). Door de aanwezigheid van deze groepen was het moeilijk vast te stellen of er nog broedparen aanwezig waren in het gebied. De grootste aantallen doortrekkers werden geteld op: 16 mei (16 ex.), 25 mei (38 ex.), 13 juni (27 ex.) en 18 juni (29 ex.). In de periode eind mei begin juli werden regelmatig één tot twee paar Bontbekken gezien in zuid nabij de oude ijsbaan. De vogels gedroegen zich stil, broedende vogels of jongen zijn niet waargenomen.

Kievit

2007 - 7 paar

In zuid werd minimaal één territorium vastgesteld. Op 12 april een baltsend exemplaar. Op 20 april een paar met minimaal één pul (0-1 week oud). In centraal werden op 7 april zes territoria vastgesteld. Op 27 april werden slechts drie exemplaren gezien. Broedsucces onbekend, geen jongen gezien.

2008 - 14 paar

In zuid werden twee paar gevonden. Ze gingen pas laat broeden: Op 12 mei baltsend en op 18 mei twee broedend. Op 4 juni zaten ze nog te broeden, daarna nog wel aanwezig maar geen jongen gezien. In centraal werden minimaal 12 paar vastgesteld. Op 27 februari de eerste baltsende vogels, één vogel was al een kuiltje aan het draaien. Op 13 maart 41 exemplaren in het gebied met overal baltsende exemplaren. Op 29 maart diverse broedende exemplaren. Op 9 april minimaal 12 paar (broedend/baltsend). Op 5 mei vijf adulten met jongen gezien: adult met twee pullen (0-1w), adult met drie pullen (1-2w), adult met twee pullen (0-1w), één pul (2-3w) en adult met drie pullen (0-1w). Nieuwe nesten werden gevonden op 18 mei (3), 25 mei (2) en 30 mei (3). Dit waren mogelijk vervanglegsels. Op 25 mei werden twee paar met jongen gezien: paar met twee pullen (0-1w) en paar met twee pullen (2w).

Tureluur

2007 - 3 paar

In zuid werden twee paar vastgesteld. Op 17 mei twee baltsend, op 2 juni twee paar en op 10 juni vier heftig alarmerend. In centraal werd één paar vastgesteld. Op 2, 16 en 22 juni een heftig alarmerend exemplaar.

2008 - 3-7 paar

In zuid werden twee paar vastgesteld en in centraal één tot vier paar. In centraal werd op 25 april een paar en op 22 mei paring waargenomen. Mogelijk meer paren maar onduidelijk, omdat de status van

de Tureluurs in juni niet geheel duidelijk is. Zo werden bijvoorbeeld op 25 mei 43 exemplaren en op 4 juni 21 exemplaren geteld. Een deel van die vogels betreft mogelijk doortrekkers. In mei geregeld ca. acht exemplaren geteld, dus vier paar.

Houtduif

De Houtduif is een zeer algemene broedvogel van uiteenlopende habitats. In de bosjes van 't Vroon zal de soort zeker broeden.

Groene specht

2008 - 1 territorium

In zuid riep regelmatig een exemplaar in februari en maart.

Veldleeuwerik

2007 - 2 territoria

Op 12 april werden in centraal twee zingende exemplaren vastgesteld.

2008 - 3 territoria

In zuid (4 juli), centraal (2 maart t/m 4 juli meerdere malen) en noord (4 juni) werd minimaal eenmaal een zingend exemplaar gehoord.

Graspieper

2008 - Broedvogel

De Graspieper broedt net als de Roodborsttapuit op de aangrenzende zeedijk. De dichtheden zijn daar vrij hoog. Op 6

maart 2008 zongen zes exemplaren op het stuk zeedijk grenzend aan zuid. De territoria lopen door tot in 't Vroon.

Gele kwikstaart

2008 - Broedvogel

Op 25 april 2008 zat een man te zingen in centraal.

Witte kwikstaart/ Rouwkwikstaart

2008 - 1 territorium

Tussen 25 april en 22 juni werd een man Rouwkwikstaart regelmatig gezien in 't Vroon en in de omgeving van de nabijgelegen manege. Op 24 mei vloog een man Rouwkwikstaart vanaf de manege met voer in de snavel in de richting van het aangrenzende industrieterreintje aan de Oude Zandweg. De vogel had dus een broedsel. Een vrouw Rouwkwikstaart werd door mij niet waargenomen. Het zal dus een gemengd broedpaar zijn geweest.

Graspieper, 't Vroon. Foto: Thomas Luiten

Roodborsttapuit

2007 - 4 territoria

De Roodborsttapuit broedt op de Zeedijk en in het aangrenzende deel van 't Vroon. In 2007 werden minimaal vier territoria gevonden: nabij de oude ijsbaan, nabij Hotel Woestduyn, nabij camping Moens en nabij de Baaiweg. Het paar nabij de oude ijsbaan is intensief gevolgd (tabel 3).

Het paar heeft ten minste tweemaal succesvol gebroed; op 17 mei twee uitgevlogen jongen en op 28 juni één uitgevlogen jong. Later in het seizoen, op 5 oktober was een man met twee juvenielen aanwezig in het gebied. Het is onduidelijk of dit een nieuw legsel was, een eerder broedsel of zwervers van elders. Nabij Hotel Woestduyn zong een man van 20 april t/m 2 juni. Waarschijnlijk was het

dit ongepaard mannetje dat af en toe opdook nabij de Ijsbaan en nabij camping Moens. Nabij de camping Moens werd op 22 juni een paar met een juveniel waargenomen. Het paar bij de Baaiweg had op 19 mei jongen; ik zag een vrouw met voer in de snavel vliegen.

2008 - 4 territoria

In 2008 werden vier territoria gevonden: nabij de oude ijsbaan (2 territoria), nabij camping Moens en nabij de Baaiweg. Nabij de oude ijsbaan alarmeerde een vrouw heftig op 18 mei, op 21 mei voerde zuid van de oude ijsbaan een man een uitgevlogen jong en noord van de oude ijsbaan zat een paar met twee uitgevlogen jongen.

Datum	Waarneming
18 februari	Man en vrouw aanwezig
16 maart	Zingende man
7 april t/m 20 april	Geen vrouw gezien, alleen man! Vrouw op nest.
27 april	Paar
10 mei	Paar heftig alarmerend
11 mei	Paar met voer slepend
17 mei	Paar met twee uitgevlogen jongen
20 mei	Zingende man
31 mei t/m 21 juni	Geen vrouw gezien, alleen man! Vrouw op nest.
21 juni	Man met voer in snavel
28 juni	Paar met één uitgevlogen jong
5 oktober	Man met twee juvenielen
30 november	Man en vrouw aanwezig

Tabel 3. Waarnemingen van één paar Roodborsttapuiten in 2007 nabij de oude ijsbaan van Westkapelle.

Rietzanger

2007 - 2 territoria

In 2007 werden twee territoria gevonden. In de oude ijsbaan zat op 10 mei en 2 juni een exemplaar te zingen. In de rietkraag langs de Schelpweg nabij de K. de Vosweg zat op 31 mei en 15 juni een exemplaar te zingen.

2008 - 2-3 territoria

Op 25 april zat in de oude ijsbaan één Rietzanger te zingen, op 5 mei twee! In het Rietkraagje aan de Hogeweg voor het hotel Woestduyn zat op 5 en 21 mei een exemplaar te zingen.

Bosrietzanger

2007 - 1 territorium

Op 22 mei op 2 juni zat een exemplaar te zingen in zuid.

2008 - 0 territoria

Geen zingende exemplaren dit jaar in 't Vroon.

Kleine karekiet

2007 - 2 territoria

Op 10 mei twee zingende exemplaren in de oude ijsbaan (zuid).

2008 - 3 territoria

Op 12 mei drie zingende exemplaren in de oude ijsbaan (zuid).

Spotvogel

2007 - 1 territorium

Op 17 mei een zingend exemplaar bij camping Moens (noord).

2008 - 0 territoria

Niet vastgesteld in 't Vroon.

Braamsluiper

2007 - 0-1 territorium

Op 12 april zat een exemplaar eventjes te zingen op de hoek Slaakweg/K. de Vosweg (centraal). Gezien de vroege datum en geen vervolgwarnemingen is dit mogelijk een doortrekker geweest.

2008 - 0 territoria

Niet vastgesteld in 't Vroon.

Grasmus

2007 - 0 territoria

Niet vastgesteld in 't Vroon.

2008 - 3 territoria

Op 12 mei een zingend exemplaar nabij het parkeerterrein aan de Schelpweg/Hogeweg (zuid). Op 21 mei twee zingende exemplaren aan de Schelpweg (zuid).

Zwartkop

2007 - 0 territoria

Niet vastgesteld in 't Vroon.

2008 - 1 territorium

Op 9 april een zingend exemplaar in het bos (zuid).

Wielewaal

2007 - 0 territoria

Niet vastgesteld in 't Vroon.

2008 - 0-1 territorium

Op 12 mei een exemplaar zingend in de lage bosjes van het zuidelijkste puntje van 't Vroon. Geen vervolgaarnemingen, waarschijnlijk een doortrekker.

Ekster

2007 - 0 nest

Niet vastgesteld in 't Vroon.

2008 - 1 nest

In zuid werd op 20 april een paar bij een nest gezien.

Zwarte kraai

2007 - 0 territoria

Niet vastgesteld in 't Vroon.

2008 - 3 nesten

In het zuidelijk deel drie broedgevallen. Paren bij nesten werden gevonden op: 9 april, 17 april en 20 april. Eén paar broedde in hetzelfde perceel als de Buizerd en hadden het erg druk met steeds de Buizerds achterna te zitten.

Rietgors

2007 - 1 territorium

In de rietkraag bij de oude ijsbaan op 8 maart een zingende man en op 10 juni een alarmerende vrouw in de rietkraag bij de oude ijsbaan.

2008 - 2 territoria

Zingende man in de rietkraag bij oude ijsbaan op 12 mei en 25 mei, op 4 juli zat hier een vrouw met uitgevlogen jongen. Zingende man in de vroomplas op 12 mei en 30 mei.

Tot slot

't Vroon heeft zich direct na de omvorming tot natuurgebied ontwikkeld naar een uitstekend broedgebied voor kustbroedvogels en watervogels. Kustbroedvogels zoals Bontbekplevier, Kleine Plevier en Kluut wisten het gebied succesvol te koloniseren. Diverse soorten watervogels zoals Grauwe Gans, parkgans, Nijlgans, Bergeend, Dodaars en Meerkoet wisten succesvol te broeden. De akker- en weidevogels namen toe. Soorten zoals Kievit, Scholekster, Tureluur en Veldleeuwerik kwamen in 2008 tot broeden. Door de aanwezigheid van struwelen en bosjes is de diversiteit aan zangvogels groot. Bijzonder is het voorkomen van de man Rouwkwikstaart die hier in 2008 een territorium bezat. Het betrof waarschijnlijk een gemengd paar met vrouw Witte Kwikstaart.

Floor Arts, Westkapelle.

Waarnemingen van vogels op Walcheren

Omdat Westkapelle met het aangrenzende Vroon momenteel één van de meest interessante vogelplekken op Walcheren is, wordt daar ook erg veel gevogeld en dus ook gezien. In beide waarnemingenoverzichten zal Westkapelle worden afgekort als WK. Voor het maken van beide overzichten werd dankbaar gebruik gemaakt van www.waarneming.nl en www.trektellen.nl. In de overzichten zijn waarnemingen verwerkt van de volgende personen: Floor Arts (FA), Mario Aspeslagh (MA), Corstiaan Beeke (CB), Pieter Beeke (PB), Gido Davidse (GD), Arjen van Gilst (AvG), Ies Goedbloed (IG), Jan Goedbloed (JG), Marc Goedbloed (MG), Mark Hoekstein (MH), Henk Huige (HH), Roger Joos (RoJ), Adri Joosse (AJ), Marcel Klootwijk (MK), Karel Leeftink (KL), Sander Lilipaly (SL), Johannes Luiten (JL), Thomas Luiten (TL), Peter Meininger (PLM), Ies Meulmeester (IM), Arjan Ovaas (AO), Erik Sanders (ES), Joop Scheijbeler (JS), Rob Sponselee (RS), Jos Tramper (JT), Jan Tuin (JTU), Fred Twisk (FT), Jaco Walhout (JW), Pim Wolf (PAW) en verder van aan aantal niet-leden.

Maart - Mei 2009

Er werd ook dit voorjaar weer lekker gevogeld op Walcheren en dat resulteerde in veel mooie en bijzondere waarnemingen. Leuke soorten in deze periode waren een Koereiger, drie Steltkluten, een Kleine Burgemeester, een Lachstern en Roodmussen. Jammer genoeg waren deze soorten (op een Steltkluit en een Roodmus na) niet voor veel vogelaars weggelegd. Dat gold ook voor het absolute hoogtepunt: een Vorkstaartplevier in het Vroon bij Westkapelle. De nieuwe natuur betaalt zich ook in zeldzaamheden uit!

Een **Roodhalsfuut** in zomerkleed was op 24/03 aan de binnenzijde van de Veerse Dam te zien (MK). De enige vijf **Kuifduikers** die in deze periode werden gezien vlogen op 22/03 in noordelijke richting langs WK (PAW). Op 21/05 zwommen twee **Geoorde Futen** in zomerkleed op zee voor WK (TL). Na een **Noordse Stormvogel** die op 08/04 achter een kotter voor de kust van WK hing

(PAW), vloog er een exemplaar langs op 22/05 (PAW) en zelfs drie op 26/05 (TL/PAW). **Kuifaalscholvers** werden gezien op 08/03 voor de zeedijk van WK (ES), op 30/03 een adult langs WK (PAW), op 06/04 een subadult over de Westerschedle bij de buitenhaven van Vlissingen (R. van der Vliet) en op 15/04 ter plaatse in de buitenhaven van Vlissingen (MK, RoJ). In totaal werden 29 **Ooievaars** doorgegeven (mrt 14, apr 12, mei 3). Het merendeel bestond uit overtrekkende vogels, zoals bijvoorbeeld vier op 30/03 over de wijk Reijersshove in Middelburg (EP). De enige **Zwarte Ooievaar** in deze periode vloog op 17/05 over Kleverskerke richting noord (MK). Naast veel 'losse' **Lepelaars** en kleinere groepjes aan de grond vlogen er op 15/04 mooie groepen over Ritthem (22 ex, FR) en over het Zandvoortweggebied (12 ex, CB). Langs de rondweg ten westen van Koudekerke stond op 21/03 een **Grote Zilverreiger** (AJ). Op 05/04 vlogen er twee over het Vroon (FA) en op 09/04 was er daar eentje ter plaatse

(JT). **Kleine Zilverreigers** werden bijna alleen maar solo en in tweetallen gezien, maar op 29/04 en 30/04 waren er vier aanwezig in het Vroon (JT/PAW). Ook werd er een Kleine Zilverreiger dood gevonden achter de camping naast de begraafplaats van WK (FA). Leuk was de waarneming van een **Koe-reiger** die op 20/04 kort aanwezig was tussen wat Koeien langs de N57 ten oosten van Vrouwenpolder (ES). De aarzelende **Kleine Zwaan** bleef tot 16/04 aanwezig in het Zandvoortweggebied (RS). Vooral dankzij de nieuwe natuur op Walcheren zijn **Zomertalingen** toch wel terug van weggeweest. Vanuit het Vroon en het Zandvoortweggebied werden gedurende de hele periode in totaal enkele tientallen vogels gemeld.

Zomertaling, 29 april 2009, Zandvoortweg.
Foto: Mario Aspeslagh

De eerste zwom al op 02/03 in het laatstgenoemde gebied (ES). Daarnaast waren er twee aanwezig in de Spuikom van Ritthem op 12/03 (SL), vier in de nieuwe natuur bij het Dishoekse Bos op 21/03 (FA) en twee in de Rammekenshoek op 08/04 (J. Bimmel). Een fraaie verschijning was het ♂ **Roodschouder-taling** dat op 16/04 in de plas langs de Stenen Kruisweg zwom (CB, RoJ, RS).

Mogelijk gaat het hier om de eerste waarneming van deze 'escape' in de vrije natuur op Walcheren. Een ♀ **Grote Zee-eend** zwom op 11/03 op de Westerschelde bij Rammekens (R. van der Linden) en op 30/03 vlogen er drie langs WK (PAW). De drie gemelde **Zwarte Wouwen** werden allemaal in april gezien en in mei was de soort dus opvallend afwezig: zowel op 11/04 als op 15/04 trok er eentje over Westerschelde, West-Souburg (ES/PAW) en op 30/04 vloog er één over de wijk 't Zand in Middelburg (SL). In maart werden nog acht **Blauwe Kiekendieven** gemeld, in april nog twee en de enige in mei (een ♀) vloog op 14/05 over het Zandvoortweggebied (PW). **Grauwe Kiekendieven** zijn nog altijd heel schaars op Walcheren. Op 27/05 zag JW een 1e-zomer ♂ foerageren langs de Baaijnhovenseweg tussen Grijskerke en Aagtekerke. Twee dagen later werd er op dezelfde plek opvallend genoeg een ♀ gemeld (KL). Overvliegende **Wespendieven** werden gemeld op de volgende data en plaatsen: 07/05 Rapenburgseweg ten noorden van Meliskerke (MK), 10/05 Noordweg in Middelburg (J. van Vliet), 17/05 't Vroon (PAW), 21/05 Vrouwenpolder (ES) en 23/05 Koudekerke (ES). Buiten Oranjezon, waar net als de afgelopen jaren een paar **Haviken** tot broeden kwam, werden er verspreid over Walcheren nog 16 Haviken gemeld (mrt 8, spr 5, mei 3). Heel bizar was de **Stellers Zeearend** die op 24/04 aan het begin van de middag over telpost Breskens vloog en later op de dag op een akker ten westen van Biggekerke zat bij te komen (W. Quist). Deze melding werd pas twee dagen bekend bij de Walcherse vogelaars. Nadat de vogel zich ander-

Stellers Zeearend, 26 april 2009, Dishoek.
Foto: Marcel Klootwijk

halve dag in veel belangstelling (ook van toegestroomde media) mocht verheugen, kon ze in de avond van de 27^e worden gevangen door de eigenaar. De vogel maakte onderdeel uit van een kweekprogramma van deze soort in België, en heeft ruim twee weken in de vrije natuur rondgezworven. Overtrekkende **Visarenden** waren dit voorjaar op Walcheren erg schaars, met maar twee meldingen: op 09/04 over de Westerschelde naar Walcheren (T. Sluiter) en op 14/05 over de wijk Nieuw-Middelburg in Middelburg (KL). Na de eerste **Boomvalk** op 24/04 over de wijk Westerschelde, West-Souburg (PAW) waren er nog 19 meldingen in mei. In maart en april werden in totaal nog 22 **Slechtvalken** gemeld, terwijl de soort in mei geheel afwezig bleek. Merkwaardig en luguber was de vondst van een adult vrouwtje Slechtvalk op 12/04 op de dijk langs het Kanaal door Walcheren in het Oude Veerseweggebied. De vogel hing in een meidoorn en verkeerde in verregaande staat van ontbinding. **Smellekens** waren uitgesproken schaars en verschenen alleen in de tweede helft van april op doortrek: op 19/04 vloog

een exemplaar over ten westen van Oostkapelle (JW) en op 24/04 werden er drie opgemerkt: over de wijk Reijershoeve (JW), over Oost-Souburg (ES) en over de buitenhaven van Vlissingen (CB). De enige gemelde **Kwartel** riep in de ochtend van 27/05 en op 28/05 's middags in het Oude Veerseweggebied (HH/MK). Ook dit voorjaar verschenen er weer **Steltkluten** op Walcheren. Op 13/04 en 14/04 stond een ♂ Steltkluit in het Zandvoortweggebied (MK, MA) en naar later bekend werd zat er op 28/04 een paartje in de natuurontwikkelingsplasseten westen van Rammekens (J. Rommens). We gaan er bijna aan wennen, maar het blijft natuurlijk wel een fraaie aanvulling op de Walcherse jaarlijsten! Laat op de avond van 20/05 ontdekte FA een echte droomsoort in de vorm van een **Vorkstaartplevier** in het Vroon bij WK. Alleen PAW kreeg de vogel voor het donker nog te zien, maar gelukkig bleek hij de volgende ochtend nog niet vertrokken te zijn. Zijn aanwezigheid was desondanks van korte duur, want rond 7.00u vloog de vogel hard en hoog weg in noordelijke richting. Het gaat hier om de eerste waarneming van een Vorkstaartplevier op Walcheren. Meer over

Steltkluit, 13 april 2009, Zandvoortweg.
Foto: Marcel Klootwijk

Kleine Plevier, 19 april 2009, Ritthem. Foto: Corstiaan Beeke

deze spectaculaire ontdekking elders in dit nummer. In de recent aangelegde natuurgebieden hebben **Kleine Plevieren** inmiddels alweer aardig wat jongen groot gebracht. Een hoog aantal van 81 **Bontbekplevieren** was op 18/05 aanwezig in het Vroon (IM), waar incidenteel ook **Strandplevieren** opdoken: 1 ex van 10/04 tot 13/04 (FA e.a.) en op 11/04 zelf twee (GT), daarna op 01/05 en 09/05 weer eentje (R. van Tiel / G. Maljaars). Hoewel diverse mensen hard hun best deden om **Morinelplevieren** aan de grond te vinden, werden er alleen maar twee overvliegende 'morinellen' gezien: op 14/04 (een vermoedelijk ♂) over de Hogelandseweg tussen Buttinge en Biggekerke (PLM) en op 09/05 (een vermoedelijk ♀) over het Vroon (IM, PAW). Een **Goudplevier** hield de Vork-

staartplevier enige tijd gezelschap in het Vroon op 21/05 (div) en op 31/05 werd er daar ook één opgemerkt (AO). Het hoogste aantal **IJslandse Grutto's** in het Zandvoortweggebied was 110 op 06/03 (PAW). Twee van deze vogels droegen Portugese kleurringen. De IJslandse Grutto blijkt overigens een (onder)soort die door slechts weinigen wordt herkend. Op 02/03 waren er 26 **Kemphanen** aanwezig in het Zandvoortweggebied (ES), een aantal wat in deze periode niet meer overtroffen werd. Nog opvallender was de groep van 28 **Kanoeten** die op 11/05 was neergestreken in hetzelfde gebied (GT). Opvallend was een groepje van 10 **Drie-teenstrandlopers** dat op 20/03 in een groep postduiven mee vloog over WK (FA). Zowel in het Vroon als in het Zand-

voortweggebied verschenen enkele **Krombekstrandlopers**, met als maximum vier op 05/05 langs de Stenen Kruisweg (PW, RS, CB). **Kleine Strandlopers** vertoonden een dergelijk voorkomen. Het hoogste aantal was vijf ex op 17/05 in het Vroon. Ook **Temmincks Strandlopers** deden Walcheren weer aan: van 01/05 tot 06/05 maximaal drie in het Zandvoortweggebied (CB e.a.) en daarna op 12/05 weer drie en op 13/05 vijf exemplaren (PAW / RoJ). In het Vroon zaten er twee op 07/05 (FA), drie op 09/05 (IM, PAW) en nog eentje op 19/05 (PAW). Maximaal acht **Bosruiters** verbleven op 14/05 in het Zandvoortweggebied (RS). Op 24/04 was er sprake van opvallende aankomst van ruiters in het Zandvoortweggebied: MK telde er 's avonds 18 **Zwarte Ruiters**, 68 **Tureluurs**, en 22 **Groenpootruiters**. Er werden **Bokjes** 'betragt' op de volgende plaatsen en data: 05/03 Schor Sloehaven (PLM), 16/03 Nollebos (vier, PAW) en zowel op 27/03 (PAW) als op 06/05 in het Zandvoortweggebied (RS). Slechts twee **Houtsnippen** werden doorgegeven: op 05/03 in de duintjes ten oosten van Vrouwenpolder (A. Belfroid) en op 22/03 op het industrieterrein van Vlis-

Groenpootruiter, 21 april 2009, Zandvoortseweg. Foto: Thomas Luiten

Stormmeeuw, 3 maart 2009, Zandvoortweg. Foto: Thomas Luiten

singen (P. Maas). Op 26/05 vlogen een **Grote Jager** (PAW) en een **Kleine Jager** (TL) langs WK. In totaal werden er meer dan 100 **Zwartkopmeeuwen** gezien (mrt 38, apr 62, mei 10). De vogel die voor de 15^e opeenvolgende winter aanwezig was bij de draaibrug van Souburg werd daar voor het laatst waargenomen op 18/03 (IM). Een opvallend aantal van 163 **Dwergmeeuwen** vloog op 20/03 in een uurtje langs WK (TL). Verder foeraerden er tientallen Dwergmeeuwen in het Vroon op 14/04 (42 ex, PAW) en op 16/04 (90 ex, JH). Op 18/04 hingen er ca. 250 ex voor de kust van WK (PLM). Op 14/04 telde PAW ook maar liefst 1320 **Stormmeeuwen** in het Vroon (PAW). Meeuwenfreaks bleven zelfs in het voorjaar groepen meeuwen afzoeken, vooral op WK, en dat leverde weer enkele tientallen **Geelpootmeeuwen** op. Het hoogste aantal op één dag was 16 ex op 08/04 (PAW). In totaal werden ook 14 **Pontische Meeuwen** gemeld. Hoewel de **Grote Burgemeester** die op en rond de zeedijk van WK overwinterde eind februari echt weg leek, dook vermoedelijk dezelfde 2e-kj vogel op 08/03 toch weer op (ES). Nog veel zeldzamer was de 2e-kj **Kleine Burgemees-**

Zwartkopmeeuw, 5 maart 2009, Souburg. Foto: Thomas Luiten

ter die RS op 06/04 op de zeedijk ontdekte. De vogel bleef helaas niet lang en kon alleen nog door RoJ worden bewonderd. Dit was ongeveer de 15e keer dat deze soort op Walcheren werd vastgesteld. Op 11/04 stonden vier **Dwergsterns** in het Vroon en daar werden vervolgens gedurende de hele periode variërende aantallen waargenomen, met een maximum van 21 ex op 12/05 (TL). Leuk om te vermelden is ook dat we inmiddels weten dat er tenminste één paartje van deze schaarse kustvogel gebroed heeft en dat er twee jongen zijn grootgebracht. Heel spectaculair was de **Lachstern** die op 23/04 boven akkers in het Zandvoortweggebied aan het jagen was (JSy). Hij deed dat met succes, want er werd een jonge Kievit met huid en haar (veer) verslonden. Citaat: ...'Ik zag vanmorgen een 'grote'

stern bij de Zandvoortweg met geheel zwarte (maar wel vrij lange) snavel, die met een snelle duikvlucht een jonge kievit van de grond pikte en die al rondjes vliegend naar binnen werkte (de twee pootjes het laatst). Vloog daarna door naar oost.' Nadat enkele jaren geleden bekend werd dat er toch een paartje **Steenuil** op Walcheren woonde, werd er op 13/04 nu ook een vogel ten noorden van Vrouwenpolder gezien (A. Helder). De Steenuil bij Arnemuiden werd daar overigens gezien op 19/04 (RoJ) en 23/04 (PAW). De **Ransuil** leek wel net zo zeldzaam met meldingen op 14/04 (MK) en 19/04 (JW) in de binnenstad van Middelburg en op 10/05 in het Sloegebied (RS). **Velduil** werden doorgegeven op 03/03 vliegend over Koudekerke (ES), en op 10/04 (A. Sterk) en 28/04 in het Zandvoortweggebied

(KL, RoJ). Naast elf meldingen van een **Kerkuil** verspreid over Walcheren vond FA op 01/04 een dode Kerkuil in een schuur in WK. De enige dag waarop **Ijsvogels** werden gezien was 07/03: één exemplaar in de wijk Klarenbeek, Middelburg (JW) en eentje in de Westkapelse Kreek (JT). Jaloersmakend waren de waarnemingen van **Bijeneters**: op 09/05 vlogen twee exemplaren roepend over het Vroon (IM, PAW) en op 13/05 hoorde MK een overvliegende Bijeneter in de buitenhaven van Vlissingen. Er werden slechts vijf **Grote Gele Kwikstaarten** gemeld: eentje zat er in maart in de omgeving van de Spuikom van Ritthem, op 19/03 werd er één gezien in de Mortiere, Middelburg (B. Wetsteyn), op 22/03 bij de Oranjedijk, Vlissingen (P. Maas), op 27/03 zat er één bij Serooskerke (PLM) en op 31/05 een exemplaar over Dishoek (JG). Op 14/04 scharrelden er vijf **Engelse Kwikstaarten** in het Vroon (PAW). Het hoogste aantal **Rouwkwikstaarten** was elf op 30/03, ook in het Vroon (PAW). Eentje bleef er daar de gehele periode present, mogelijk omdat hij broedplannen had... Naast her en der kleine aantallen overvliegende **Boomleeuweriken** zaten er maximaal zes (volwassen) vogels in Oranjezon op 31/03 en werden er op 27/05 al vier jonge vogels gezien (MK). Zowel op 13/03 (PAW) als op 30/03 (RS) zat een **Waterpieper** in het Zandvoortweggebied. Buiten Oranjezon, waar de soort broedt, doken er verschillende **Gekraagde Roodstaarten** op: 06/04 ♂ langs de Babelweg, Domburg (RS), 18/04 ♀ bij Fort Rammekens (AJ), 26/04 ♂ bungalowpark WK (JT) en 02/05 ♂ ten noorden van Fort Rammekens (JW). De enige **Bonte Vliegenvanger** (een ♂) zat op

Koninginnedag in het bungalowpark van WK (JT). Vlak nadat de eerste **Nachttegaal** van het jaar op Walcheren was gehoord (10/04) telde MK op 13/04 alweer 19 (!) Nachtegalen in Oranjezon. De eerste **Paapjes** werden vastgesteld op 28/04: één exemplaar op WK (FA) en eentje in het Zandvoortweggebied (RS). In totaal werden 16 **Beflijsters** gezien, waarvan negen bij de Vier Hoogten en Oranjezon. De wekker van de **Sprinkhaanzanger** was op 13/04 veelvuldig te horen in Oranjezon (elf zingende exemplaren, MK). **Graszangers** doen het de laatste jaren goed in het Sloegebied en de soort lijkt daar steeds meer uit te breiden. Op 13/04 telde RS in het Walcherse gedeelte van het Sloegebied minstens vijf vogels. Op 25/04 en op 30/05 vloog een Graszanger over het Schor van Ritthem (J. van Vliet / KM) en op 19/05 viel een zingende vogel in op de zeedijk van WK (IM). Een **Siberische Tjiftjaf** werd op 05/04 gedetermineerd bij Fort Rammekens (AJ). Fitissen en Tjiftjafs met een afwijkende zang worden ook wel een '**mengzangers**' genoemd. Dergelijke 'mengzangers' werden gehoord ten oosten van Serooskerke op 02/05 (PLM) en langs de Stenen Kruisweg bij Buttinge tussen 03/05 en 17/05 (PAW e.a.). Er werd slechts één **Vuurgoudhaantje** ingevoerd: 24/04 in Park Het Meiveld, Middelburg-zuid (JW). Ook de **Wielewaal** ontbrak dit voorjaar niet op Walcheren: 07/05 Haringvretter (KL), 16/05, 17/05 en 21/05 Zilveren Schor (KL / PAW, MK), 20/05 Veerse Kreen (GT), 25/05 Vlissingen (PLM, vanuit z'n bed!), 30/05 tussen Grijskerke en Aagtekerke (KL) en op 30/05 en 31/05 in Oranjezon (JW, KL). Met enige regelmaat werden 1-2 **Roeken** gezien in het Vroon of op de

zeedijk van WK (div). **Appelvinken** waren weer te bewonderen op de 'vaste plaatsen': tenminste drie vogels in Park Toorenvliedt, Middelburg (JW, KL) en maximaal vier exemplaren in de binnenstad van Middelburg (JW). Op 20/03 vloegen twee Appelvinken over de tuin van SL in de Middelburgse wijk 't Zand. De enige gemelde **Europese Kanarie** vloog op 02/04 roepend over Oost-Souburg (ES). Niet nader gedetermineerde **Barmsijzen** vloegen over Middelburg op 13/03 (JW), over Oranjezon op 21/03 (KL) en over het Zandvoortweggebied op 14/04 (JW). Twee overvliegende **Grote Barmsijzen** werden opgemerkt op de Veerse Dam op 16/03 (PAW) en een dag later was er één ter plaatse in Oranjezon (MK). **Kleine Barmsijzen** lieten hun zang horen op 17/03 één en op 18/04 twee in Oranjezon (MK / PLM) en op 23/04 bij de Vier Hoogten (PAW). Overvliegende Kleine Barmsijzen werden genoteerd op 26/04 over Nieuw-Middelburg (JW) en op 09/05 een groepje van vijf over de tuin van PLM in Vlissingen. Bijzonder leuk was de ontdekking van twee tegen elkaar in zingende **Roodmussen** in de duinen van Oranjezon op 31/05, toch geen jaarlijkse gast op ons 'eiland'. Behalve een paar **Kruisbekken** in Oranjezon en hier en daar een overvliegend groepje of los exemplaar vloog een groep van 35 Kruisbekken over Dishoek op 19/05 (JG). **Goudvinken** werden alleen opgemerkt in de duingebieden aan de noordrand van Walcheren.

Tot slot wil ik weer een oude draad oppakken door het waarnemingenoverzicht van elk voorjaars-Zwelpje aan te vullen met een fenologie-overzicht. Omdat Zwartkop en Tjiftjaf 's winters in kleine aantallen op Walcheren voorkomen worden deze niet vermeld. Hier de eerste meldingen van dit voorjaar: **Zomertaling** 02/03, **Boomvalk** 24/04, **Kleine Plevier** 07/03, **Krombekstrandloper** 21/04, **Kleine Strandloper** 09/05, **Temmincks Strandloper** 01/05, **Regenwulp** 03/04, **Bosruiter** 19/04, **Oeverloper** 18/04, **Grote Stern** 30/03, **Visdief** 30/03, **Dwergstern** 11/04, **Zwarte Stern** 22/04, **Zomertortel** 24/04, **Koekoek** 11/04, **Gierzwaluw** 14/04, **Oeverzwaluw** 29/03, **Boerenzwaluw** 25/03, **Huiszwaluw** 02/04, **Boompieper** 31/03, **Gele Kwikstaart** 29/03, **Nachtegaal** 10/04, **Blauwborst** 01/04, **Gekraagde Roodstaart** 06/04, **Tapuit** 05/04, **Paapje** 28/04, **Beflijster** 07/04, **Sprinkhaanzanger** 10/04, **Rietzanger** 05/04, **Bosrietzanger** 02/05, **Kleine Karekiet** 27/04, **Spotvogel** 03/05, **Tuinfluiter** 10/04, **Braamsluiper** 12/04, **Grasmus** 11/04, **Fitis** 03/04, **Grauwe Vliegenvanger** 03/05 en **Wielewaal** 07/05.

Corstiaan Beeke